

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PRAMONINIO DIZAINO
ĮSTATYMAS**

1995 m. liepos 4 d. Nr. I-1006
Vilnius

**I SKIRSNIS.
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato pramoninio dizaino registravimą, teisinę apsaugą bei naudojimą.

Teisinė apsauga pramoniniam dizainui suteikiama tik jį įregistravus Lietuvos Respublikos valstybiniame patentų biure.

**II SKIRSNIS.
PRAMONINIO DIZAINO SĄVOKA IR JO APSAUGA**

2 straipsnis. Pramoninio dizaino sąvoka

Pramoninis dizainas yra viso gaminio ar jo dalies, sukonstruotų iš specifinių linijų, kontūrų, spalvų, formų ir (arba) medžiagų, estetiškas vaizdas.

Gaminys – tai pramoniniu ar rankiniu būdu pagamintas daiktas arba jo atskiros dalys, taip pat daiktų rinkiniai ar kompozicijos, įpakavimas, grafiniai simboliai bei spaustuvės šriftai.

Pramoninis dizainas turi būti naujas ir turėti individualias savybes, neprieštarauti viešosios moralės principams.

3 straipsnis. Naujumas

Pramoninis dizainas yra naujas, jeigu iki paraiškos padavimo arba prioriteto datos savo išvaizda nebuvo tapatus kitam visuomenei prieinamam ar žinomam Lietuvoje gaminiui.

Pramoninis dizainas buvo visuomenei prieinamas ar žinomas, jeigu jis buvo skelbtas Valstybinio patentų biuro oficialiame biuletenyje, eksponuotas parodoje, pateiktas rinkai ar parodytas visuomenei kitu būdu.

Pramoninio dizaino naujumui netrukdo informacijos apie jį paskleidimas, jeigu ši informacija buvo paskleista per 6 mėnesius iki paraiškos padavimo ar prioriteto datos ir jei informaciją paskleidė:

- 1) pats autorius arba jo teisių perėmėjas, turėjęs teisę gauti pramoninio dizaino liudijimą;
- 2) kitas asmuo, norėdamas pakenkti autoriui arba jo teisių perėmėjui.

4 straipsnis. Individualios savybės

Pramoninis dizainas turi individualias savybes, jeigu informuotas vartotojas atskiria vieną pramoninį dizainą pagal bendrą jo išvaizdą nuo kito pramoninio dizaino:

- 1) pateikto Lietuvos Respublikos rinkai;
- 2) įregistruoto Valstybiniame patentų biure ir paskelbto šio įstatymo nustatyta tvarka ir šio pramoninio dizaino galiojimo laikas dar nepasibaigęs.

5 straipsnis. Pramoninio dizaino savininko teisės

Be pramoninio dizaino savininko leidimo kitas asmuo neturi teisės atlikti šių veiksmų:

- 1) gaminti gaminį, kuris ar jo dalis yra įregistruotas kaip pramoninis dizainas;
- 2) siūlyti įvežti ar eksportuoti bei kaupti rinkai gaminius ar jų dalis, įregistruotus kaip pramoninis dizainas.

Pramoninio dizaino savininko teisių pažeidimu nelaikoma šio straipsnio pirmojoje dalyje išvardyti veiksmai, jeigu:

- 1) jie atliekami savo poreikiams tenkinti ir neprieštaruja ekonominiams pramoninio dizaino savininko interesams;
- 2) jie atliekami mokslo ar mokslinio tyrinėjimo bei eksperimento tikslams;
- 3) pramoninis dizainas naudojamas užsienio valstybėse įregistruotuose laivuose, lėktuvuose ir kitose transporto priemonėse bei jų įrengimuose ir įvežtose atsarginėse dalyse bei reikmenyse, skirtuose šių transporto priemonių remontui, kai šie laivai, lėktuvai ir kitos transporto priemonės laikinai yra Lietuvos Respublikos teritorijoje.

6 straipsnis. Pirmalaikio naudojimo teisė

Fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie teisėtai naudojo arba yra visiškai pasirengę naudoti pramoninį dizainą iki paraiškos, pagal kurią išduodamas pramoninio dizaino liudijimas, padavimo datos arba, jeigu prašoma prioriteto, iki paraiškos prioriteto datos, neatsižvelgdami į pramoninio dizaino savininko valią gali pramoninį dizainą naudoti taip, kaip naudojo ar numatė naudoti pasirengimo metu.

Pirmalaikio naudojimo teisė gali būti perduodama tikrai kartu su įmone arba veikla arba su ta įmonės ar veiklos dalimi, kurioje pramoninis dizainas jau buvo naudojamas arba rengiamasi jį naudoti.

7 straipsnis. Registruoto pramoninio dizaino galiojimo terminas

Pramoninio dizaino apsauga galioja 5 metus nuo paraiškos padavimo datos.

Pramoninio dizaino galiojimo terminas gali būti pratęsimas dar keturis kartus po 5 metus iki 25 metų, skaičiuojant nuo paraiškos padavimo datos.

Pramoninio dizaino apsaugos galiojimo terminas pratęsimas, jeigu laikomasi šių sąlygų:

- 1) prašymas galiojimo terminui pratęsti paduodamas ne vėliau kaip per 6 paskutiniuosius pramoninio dizaino galiojimo mėnesius;

- 2) sumokėtas mokestis už ateinančius 5 metus.

Prašymą pramoninio dizaino galiojimo terminui pratęsti galima paduoti per 6 mėnesius po šio straipsnio antrosios dalies 1 punkte nurodyto termino pasibaigimo, sumokėjus 50 procentų didesnį mokestį.

8 straipsnis. Teisė į pramoninio dizaino apsaugą

Išimtinė teisė į pramoninį dizainą priklauso pramoninio dizaino savininkui arba jo teisių perėmėjui. Bendrasavininkiai, jei nesusitarta kitaip, turi lygias teises į pramoninį dizainą.

9 straipsnis. Nuosavybės teisė į pramoninį dizainą, sukurtą atliekant tarnybines pareigas arba vykdant konkrečią tarnybinių užduotį

Nuosavybės teisė į pramoninį dizainą, kurį sukūrė darbuotojas atlikdamas tarnybines pareigas ar vykdydamas konkrečią tarnybinių užduotį, priklauso darbdaviui, jeigu tai nustatyta darbdavio ir darbuotojo sudarytoje sutartyje.

Darbdavys privalo išmokėti autoriui atlyginimą, kurio dydis numatytas darbdavio ir autoriaus sutartyje atsižvelgiant į pramoninio dizaino ekonominę vertę ir kitą naudą, kurią darbdavys gavo panaudojęs pramoninį dizainą.

10 straipsnis. Autoriaus pavardės nurodymas

Pramoninio dizaino paraiškoje turi būti nurodyta autoriaus ar autorių pavardės.

Valstybinis patentų biuras, skelbdamas duomenis apie pramoninio dizaino įregistravimą, privalo nurodyti autoriaus ar autorių pavardes.

Jeigu autorius pateikia Valstybiniam patentų biurui raštišką prašymą neskelbti jo pavardės, Valstybinis patentų biuras jos neskelbia.

III SKIRSNIS. PRAMONINIO DIZAINO REGISTRACIJA

11 straipsnis. Paraiškos padavimo tvarka

Asmuo, norintis įregistruoti pramoninį dizainą, turi paduoti paraišką Valstybiniam patentų biurui.

Paraišką pareiškėjo vardu gali paduoti jo atstovas. Užsienio valstybių juridiniai ir fiziniai asmenys paraiškas Valstybiniam patentų biurui paduoda per Lietuvos Respublikos patentinį patikėtinį.

Paraiška gali būti paduota dėl vieno arba kelių pramoninio dizaino pavyzdžių, priklausančių tai pačiai tarptautinei pramoninio dizaino klasifikacijos klasei, nustatyta Lokarno sutarties dėl tarptautinės pramoninio dizaino klasifikacijos. Vienoje paraiškoje gali būti iki 10 pavyzdžių.

Pareiškėjas, paduodamas paraišką, turi sumokėti mokestį už paraiškos padavimą ir kiekvieną papildomą pramoninio dizaino pavyzdį.

Paraiška paduodama lietuvių kalba.

12 straipsnis. Pramoninio dizaino paraiškos dokumentai

Pramoninio dizaino paraišką sudaro:

- 1) prašymas išduoti pramoninio dizaino liudijimą;
- 2) pramoninio dizaino fotografijos ar grafiniai vaizdai;
- 3) pramoninio dizaino aprašymas;
- 4) dokumentas, patvirtinantis, kad sumokėtas mokestis;
- 5) atstovo įgaliojimus patvirtinantis dokumentas, jei paraišką paduoda atstovas;
- 6) dokumentas, patvirtinantis autoriaus teisių perdavimą.

13 straipsnis. Paraiškos padavimo datos suteikimas

Pramoninio dizaino paraiškos padavimo data laikoma ta diena, kai Valstybinis patentų biuras gavo šiuos dokumentus:

- 1) prašymą išduoti pramoninio dizaino liudijimą;
- 2) pramoninio dizaino fotografijas ar grafinį vaizdą;
- 3) dokumentą, patvirtinantį, kad sumokėtas mokestis.

Jeigu pareiškėjas nors vieno šio straipsnio pirmojoje dalyje išvardytų dokumentų nepateikė, paraiškai padavimo data nesuteikiama.

14 straipsnis. Prioriteto teisė

Paraiškoje gali būti prašymas suteikti prioritetą vienai ar daugiau pirmiau paduotų paraiškų tam pačiam pramoniniam dizainui registruoti valstybėje, kuri yra Paryžiaus konvencijos dėl pramoninės nuosavybės saugojimo dalyvė, jeigu pareiškėjas ar jo teisių perėmėjas paduoda paraišką Valstybiniam patentų biurui per 6 mėnesius nuo pirmosios paraiškos ar paraiškų padavimo datos.

Paraiškoje gali būti prašymas pripažinti prioriteto datą, kada pramoninis dizainas buvo eksponuojamas oficialioje arba oficialiai pripažintoje tarptautinėje parodoje, jeigu paraiška paduodama Valstybiniam patentų biurui per 6 mėnesius nuo parodos atidarymo dienos.

Pareiškėjas, norintis pasinaudoti šio straipsnio pirmosios ir antrosios dalių nuostatomis, privalo pateikti Valstybiniam patentų biurui pirmosios paraiškos ar paraiškų tos valstybės patentų tarnybos patvirtintas kopijas arba parodos, kurioje pirmą kartą buvo eksponuojamas pramoninis dizainas, administracijos pažymą. Tokie dokumentai gali būti pateikti paraiškos padavimo Lietuvos Respublikoje metu arba per 3 mėnesius nuo paraiškos padavimo datos.

Valstybinis patentų biuras, nustatęs, jog šio straipsnio trečiosios dalies reikalavimai neįvykdyti, pripažįsta, kad šio straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse nurodyti prašymai nebuvo paduoti.

15 straipsnis. Pramoninio dizaino paraiškos ekspertizė

Valstybinis patentų biuras atlieka pramoninio dizaino paraiškos ekspertizę. Valstybinio patentų biuro ekspertas tikrina pramoninio dizaino paraiškos dokumentus, išvardytus šio įstatymo 12 ir 14 straipsniuose.

Valstybinio patentų biuro ekspertas, nustatęs, kad paraiškoje nėra 12 ir 14 straipsniuose išvardytų dokumentų arba šie dokumentai parengti ne pagal reikalavimus, praneša apie tai pareiškėjui arba jo atstovui. Jeigu per 3 mėnesius nuo šio pranešimo išsiuntimo dienos paraiškos dokumentai pagal reikalavimus neparengiami, Valstybinio patentų biuro ekspertas priima sprendimą pramoninio dizaino neregistruoti.

Pareiškėjas, nesutinkantis su Valstybinio patentų biuro eksperto sprendimu, turi teisę per 3 mėnesius nuo eksperto pranešimo išsiuntimo dienos paduoti Valstybinio patentų biuro Apeliaciniam skyriui protestą dėl eksperto sprendimo. Pareiškėjas turi teisę dalyvauti Apeliacinio skyriaus posėdžiuose, kai svarstomas jo protestas. Apie Apeliacinio skyriaus priimtą sprendimą pranešama pareiškėjui.

16 straipsnis. Paraiškos atšaukimas ar pataisymas

Pareiškėjas turi teisę iki pramoninio dizaino registracijos datos atšaukti savo paraišką arba sumažinti joje pateiktą pramoninio dizaino pavyzdžių skaičių.

17 straipsnis. Pramoninio dizaino registracija

Valstybinio patentų biuro ekspertas, priėmęs sprendimą registruoti pramoninį dizainą, apie tai praneša pareiškėjui. Pareiškėjas per 3 mėnesius nuo pranešimo išsiuntimo dienos turi sumokėti mokestį už registravimą, paskelbimą ir liudijimo išdavimą. Pareiškėjui laiku nesumokėjus mokesčio, pramoninis dizainas neregistruojamas.

Valstybinis patentų biuras pramoninį dizainą įrašo į Lietuvos Respublikos pramoninio dizaino registrą.

Lietuvos Respublikos pramoninio dizaino registre pateikiamas pramoninio dizaino vaizdas ir įrašomi duomenys, susiję su pramoninio dizaino liudijimo išdavimu, dizaino naudojimu bei jo apsauga.

Kiekvieno asmens, sumokėjusio mokestį, prašymu Valstybinis patentų biuras išduoda išrašą iš Lietuvos Respublikos pramoninio dizaino registro. Patvirtintas registro išrašas yra oficialus dokumentas.

18 straipsnis. Pramoninio dizaino įregistravimo skelbimas ir užprotestavimas

Apie pramoninio dizaino įrašymą į Lietuvos Respublikos pramoninio dizaino registrą skelbiama Valstybinio patentų biuro oficialiame biuletenyje.

Suinteresuoti asmenys per 3 mėnesius nuo paskelbimo dienos, vadovaudamiesi šio įstatymo 2–4 straipsniais, sumokėję mokestį, gali pareikšti protestą dėl pramoninio dizaino įregistravimo. Protestas turi būti motyvuotas ir pareikštas raštu Valstybinio patentų biuro Apeliaciniam skyriui. Įregistruoto pramoninio dizaino savininkas supažindinamas su protestu ir jam suteikiama teisė per 3 mėnesius nuo protesto gavimo dienos pateikti motyvuotą atsakymą.

Jei protestas atmetamas, Valstybinio patentų biuro Apeliacinis skyrius apie tai praneša protestą padavusiam asmeniui ir pramoninio dizaino savininkui.

Jei protestas pripažįstamas teisėtu, registracija visiškai arba iš dalies panaikinama. Valstybinio patentų biuro Apeliacinio skyriaus priimtas sprendimas skelbiamas oficialiame biuletenyje.

19 straipsnis. Pramoninio dizaino liudijimo išdavimas

Jei 18 straipsnio antrojoje ir trečiojoje dalyse nustatytais sąlygomis protestas nebuvo pareikštas arba buvo atmestas, Valstybinis patentų biuras įregistruoto pramoninio dizaino savininkui išduoda pramoninio dizaino liudijimą.

Vadovaujantis šio įstatymo 17 straipsnio trečiąja dalimi, į pramoninio dizaino liudijimą įrašomi duomenys iš Lietuvos Respublikos pramoninio dizaino registro.

IV SKIRSNIS.

PRAMONINIO DIZAINO PERDAVIMAS IR LICENCIJOS JĮ NAUDOTI SUTEIKIMAS

20 straipsnis. Pramoninio dizaino perdavimas

Įregistruotą pramoninį dizainą savininkas pagal sutartį gali perduoti kartu su savo veikla arba be jos.

Pramoninio dizaino perdavimo sutartis galioja tik įrašius ją į Lietuvos Respublikos pramoninio dizaino registrą.

21 straipsnis. Licencijos naudoti pramoninį dizainą suteikimas

Pramoninio dizaino savininkas turi teisę suteikti kitam asmeniui išimtinę ar neišimtinę licenciją pramoniniam dizainui naudoti visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Licencinė sutartis, sumokėjus mokestį, įrašoma į Lietuvos Respublikos pramoninio dizaino registrą ir įsigalioja nuo įrašymo datos.

V SKIRSNIS.

PRAMONINIO DIZAINO REGISTRACIJOS PRIPAŽINIMAS NEGALIOJANČIA. REGISTRACIJOS PANAIKINIMAS

22 straipsnis. Registracijos pripažinimas negaliojančia

Kiekvieno suinteresuoto asmens reikalavimu teismas, vadovaudamasis tuo, kad pramoninis dizainas neatitinka šio įstatymo 2–4 straipsnių reikalavimų, gali pripažinti registraciją negaliojančia.

Teismas, priėmęs sprendimą pramoninio dizaino registraciją pripažinti negaliojančia, išsiunčia sprendimo nuorašą Valstybiniam patentų biurui, kuris duomenis apie pramoninio dizaino registracijos pripažinimą negaliojančia įrašo į Lietuvos Respublikos pramoninio dizaino registrą ir skelbia savo oficialiame biuletenyje.

23 straipsnis. Registracijos panaikinimas

Pramoninio dizaino savininkas gali panaikinti registraciją paduodamas Valstybiniam patentų biurui raštišką prašymą. Pramoninio dizaino registracijos panaikinimas įsigalioja nuo tos dienos, kada Valstybinis patentų biuras gavo prašymą.

Panaikinti galima vieną arba kelis pagal vieną paraišką įregistruotus pramoninio dizaino pavyzdžius.

Valstybinis patentų biuras duomenis apie pramoninio dizaino registracijos panaikinimą įrašo į Lietuvos Respublikos pramoninio dizaino registrą ir skelbia oficialiame biuletenyje.

VI SKIRSNIS.

GINČŲ NAGRINĖJIMAS. TEISIŲ GYNIMAS

24 straipsnis. Institucijos, nagrinėjančios ginčus dėl pramoninio dizaino apsaugos

Ginčus dėl pramoninio dizaino registravimo ir naudojimo nagrinėja šios institucijos:

1) Valstybinio patentų biuro Apeliacinis skyrius – ginčus dėl pramoninio dizaino įregistravimo, kilusius iki pramoninio dizaino liudijimo išdavimo;

2) Vilniaus apygardos teismas – ginčus dėl:

Valstybinio patentų biuro Apeliacinio skyriaus sprendimo neišduoti pramoninio dizaino liudijimo;

pramoninio dizaino registracijos pripažinimo negaliojančia;

pramoninio dizaino savininko arba autorių teisių gynimo.

25 straipsnis. Teisių gynimas

Teismas pagal pramoninio dizaino savininko ieškinį gali priimti sprendimą nutraukti veiksmus, pažeidžiančius arba galinčius pažeisti 5 straipsnyje nurodytas teises.

Teismas pagal pramoninio dizaino savininko ieškinį gali priimti sprendimą dėl atlyginimo žalos, padarytos pramoninio dizaino savininkui, jei be jo sutikimo kitas asmuo atliko veiksmus, išvardytus šio įstatymo 5 straipsnyje.

26 straipsnis. Asmenys, turintys teisę pareikšti ieškinius

Teisę pareikšti ieškinį dėl teisės į pramoninį dizainą pažeidimo turi pramoninio dizaino savininkas. Tačiau jam nepasinaudojus šia teise, licenciatas gali pareikšti ieškinį, jeigu licencinėje sutartyje nebuvo numatyta kitaip.

Kiekviena licencinės sutarties šalis turi teisę dalyvauti kitos šalies pradėtame teismo procese dėl teisių į pramoninį dizainą pažeidimo ir gauti atlyginimą už padarytą žalą.

27 straipsnis. Pramoninio dizaino registracijos Lietuvos Respublikos pramoninio dizaino registre panaikinimas

Pramoninio dizaino registracija panaikinama Lietuvos Respublikos pramoninio dizaino registre, jeigu:

1) prašo pramoninio dizaino savininkas;

2) pramoninio dizaino registracijos terminas nebuvo pratęstas 7 straipsnyje nustatyta tvarka;

3) pagal 18 straipsnio ketvirtąją dalį pramoninio dizaino įregistravimas buvo užprotestuotas.

VII SKIRSNIS.

TARPTAUTINIAI SUSITARIMAI

28 straipsnis. Tarptautinės sutartys, užsienio fizinių ir juridinių asmenų teisės

Jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys nustato kitokias taisykles ir jos pramoninio dizaino savininkui yra palankesnės už nustatytas šiame įstatyme bei kituose norminiuose aktuose, taikomos tarptautinių sutarčių taisyklės.

Užsienio fiziniai ir juridiniai asmenys naudojami visomis šiame įstatyme bei kituose pramoninio dizaino apsaugą reglamentuojančiuose norminiuose aktuose nustatytais teisėmis.

VIII SKIRSNIS.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Lietuvos Respublikos pramoninio dizaino įstatymas įsigalioja nuo 1995 m. rugsėjo 1 dienos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.